

Divendres,
1 de mai de 2020

eth TRICICLE

Auè,

ES PRUMÈRES PASSEJADES

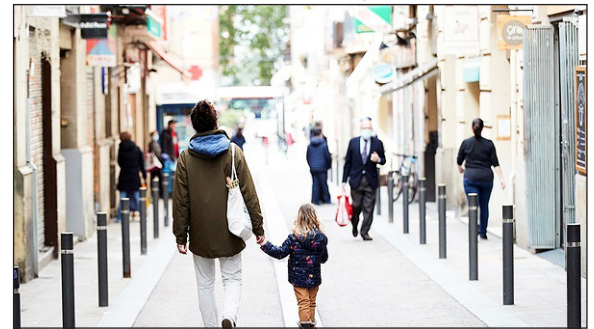
Dempús d'un mes e miei de confinament, es mainatges e mainades ja an pogut gèsser de casa entà passejar ua estona; aquerò òc, en tot seguir ues normes. An d'anar apròp de casa e acompanyadi d'un adult,¹ e non pòden apropar-se ad arrés ne tocar cap d'objècte.

Es mainatges e mainades s'an esforçat benben pendent eth confinament e eth vicepresident² deth Govèrn espanhòu les dèc es gràcies. E per aquerò pensèren que tanben serien capables³ de complir aquestes normes quan gessessen a passejar. Era majoria les an complides, mès ei important qu'ac hèsquen toti.

S'es contagis de coronavirus van baishant, ei possible que lèu es pairs-énhers e mairs-énhers tanben pòquen passejar. N'i a molts que viuen soletis e eth confinament les entristís fòrça. Tanben se demore que se dongue permís entà gèsser a hèr espòrt individuau en aire liure.⁴

Quines normes cau complir pendent es passejades? | Se tot va ben, qui mès pòirie començar a gèsser de casa? | Perqué penses qu'auem de besonh trobar-mos damb d'auetes persones?

▲ Un òme damb ua mainada passen per un carrèr de Barcelona. Foto: A. García / EFE

adult: persona grana.

vicepresident: persona que va just per dejós deth president.

capaç: que pòt hèr ua causa.

individuau: referit a ua soleta persona.

en aire liure: dehòra de quinsevolh edifici o espaci barrat.

pressupòst: prevision de com se repartirà es sòs d'ua empresa o projècte.

despena: sòs que se gasten.

aprovar: dar per bon.

prorogar: alongar eth temps d'ua causa, hèr que dure mès.

modificacion: cambi.

S'APRÒVEN¹ ES PRESSUPÒSTI² DE CATALONHA

Era crisi deth coronavirus obligarà a hèr-i cambis

Es pressupòsti s'anóncien en forma de lei, qu'indique com se gastaràn es sòs d'un país pendent un an. Per exemple, s'indiquen guairi sòs se dedicaràn as escoles, es carretèras e es espitaus, entre fòrça d'auetes causes. Ei era manèra d'organizar es despenes.³

Quan eth Parlament non pòt aprovar es pressupòsti, alavetz se proròguen⁴ es der an anterior. E ja hège dus ans qu'en Catalonha se trabalhaue damb pressupòsti prorogadi. Açò pòt supausar un problèma, ja qu'es besonhs dera societat pòden cambiar cada an.

Ara, es pressupòsti de Catalonha s'acaben d'aprovar damb es vòts a favor de Junts per Catalonha e ERC, era abstencion de Catalonha en Comú Podem, e es vòts en contra de Ciutadans, PSC, PP e CUP. De totes formes, s'a anonciat qu'era crisi deth coronavirus obligarà a hèr-i modificacions,⁵ ja qu'es servicis sanitaris e fòrça empreses e familhes viuen dificultats peth confinament. Atau, calerà establir naues ajudes e recorsi entada eri.

Perqué en Catalonha i auie pressupòsti prorogadi? | Perqué s'auràn de hèr cambis enes pressupòsti que s'an aprovat? | Quines cres que son es despenes mès importantes en ua casa? Perqué?

VOCABULARI

petrolèr: vaishèth entà transportar petròli.

provisionau: que non ei definitiu, se non tà un temps.

batèu vaishèth.

refineria: fabrica a on se prepare eth petròli entà convertir-lo en benzina o d'auit productes.

cru: petròli sense refinar.

PETROLÈRS ARA DEMORA

S'a decidit conservar en vaishèths eth petròli qu'ara non se ven

Era pandèmia deth coronavirus a hèt qu'aué se consumis-que fòrça mens petròli. A causa deth confinament, circulen fòrça mens coches, camions e avions, e tanben i a mens fabriques que n'agen de besonh entàs sues maquinas, pr'amor que n'í a fòrça d'arturades. Açò a hèt qu'ara s'extrèigue mens petròli e qu'age baishat de pretz.

▲ Petrolèrs que demoren èster cargadi deuant des còstes de Califòrnia. Fòto: AFP

Mès qué passe damb eth petròli que se preveigue gastar e que finaument non s'a consumit? Aguest ei eth problèma qu'an d'afrontar es empreses petrolères: trapar un lòc a on conservar tot aguest petròli, pr'amor qu'es magazins ja son plei. Ua des solucions provisionaus a estat salvar-lo en grani batèus petrolèrs.

Per aguest motiu, milèrs de petrolèrs son ena mar damb grani cargaments. Son mès des que i a agut jamès. Toti demoren trobar un magazin disponible en tèrra o ua refineria que crompe eth cru. Mentres, mantier un vaishèth plen de petròli ena mar còste uns 27.000 euros cada dia.

Perqué aué s'utilize mens petròli que hè quauqui mesi? | Qué a passat damb tot eth petròli que i auie entà véner e que non s'a venut? Quines causes an cambiat en casa tua a causa deth confinament?

TRÒBEN ERA MÒMIA D'UA GOJATA EGÍPCIA

Ei deth temps deth reinat de Hatshepsut

arqueològ: persona qu'estúdie rèstes antiques tà saber com viuien es persones en passat.

necropolís: cementèri d'ua epòca antica.

cort: conjunt de persones qu'entornejauen a un rei o ua reina, includida era famí- lha e es acompa- nhants.

guarniment funerari: con- junt de causes que s'entèrren damb ua persona quan morís.

tresaurèr: perso- na que gestione es sòs de quauquarrés o de bèra entitat.

Uns arqueològs espanhòs trabalhen des de hè temps en ua ne- cropolís en antica Tèbes, ara Luxor, en Egipte. Es arqueològs descorbiren un ataüt blanc e, mejançant era tecnica de rais X, vederen era mòmia d'ua gojata d'uns 15 ans, cochada de costat, que viuèc hè 3.600 ans ena cort dera reina Hatshepsut. L'an trobada damb eth sòn guarniment funerari

José Manuel Galán, coordinador deth projècte Djehuty, destaque qu'estone era rica deth guarniment, en tot tier en compde que se tracte d'ua persona joena e damb un ataüt mès lèu modèst. Era go- jata portau dus didaus, dues pendengles ena aurelha esquèrra e quate colha- rets, un d'eri fòrça preciós. Ua explicacion entad aguest guarniment tan ric pode- rie èster qu'eth pair dera gojata siguesse eth tresaurèr dera reina Hatshepsut.

Segontes es investigadors, er ataüt siguec abandonat en tèrra per saqueja- dors de tombes hè ja longtemps. Maugrat tot, lo deishèren tient compde e sense daurir.

Qué i auie laguens der ataüt blanc? | Perqué eth guarniment funerari siguec ua suspresa entàs arqueològs? | Qué te semble eth trabalh des arqueològs?

▲ Eth sarcophage dera joena adolescentsa de Luxor, de 3600 ans d'antiquitat.

GUANHADORS DES PRÈMIS PILARÍN BAYÉS

VOCABULARI

Un arramat de mainatges e mainades de primària an escrit condes entà participar en Prèmi Pilarín Bayés 2020. Pilarín Bayés ei ua illustradora de Vic qu'a diboishat fòrça condes infantils. Era editoriau Mediterranea e era Òbra Socialu Sant Joan de Déu pensèren en era entad aquesti prèmis, pr'amor qu'estime es condes, estime as mainatges e trabalhe es valors.

Ja hè 17 ans que se celèbre aquest concurs de condes, cada an damb un tèma diferent, enguan era diversitat. Se pòt trabalhar des de fòrça versants: ena aula, escòla, en casa, enes ciutats e en diferenti païsi e cultures de tot eth mon.

Es condes recebudi se classifiquen en cicle iniciu, cicle mejan, cicle superior e educacion especiau. Entà cada categoria, un jurat format per adults e mainatges escuelh 5 condes, que se publiquen en un libre illustrat per Pilarín. Eth dia de Sant Jòrdi s'anoncièren es guanhadors deth 2020 e a finau de cors, s'ei possible, se harà ua hèsta entà liurar es prèmis as guanhadors.

Qui ei Pilarín Bayés? | Perqué l'escuelheren ada era entà representar aquesti prèmis? | T'agrade escriuer istòries? Perqué?

▲ Pilarín Bayés presente eth prèmi d'aquest an des deth sòn estudi <https://bit.ly/2ySkQg0>

illustrador: diboishant.

editoriau: empresa que publique libres o revistes.

valor: aquerò que hè qu'ua causa o persona sigue apre-ciada, que valgue.

diversitat: hèt que i age fòrça causes o persones fòrça diferents.

versant: faceta o punt de vista.

ES DOBTES SUS ERA LIGA DE FOTBÒL

Encara non s'a decidit qué passarà damb era competicion

Era pandèmia deth coronavirus arturèc era competicion dera liga de fotbòl. Maugrat que quauqu'uns des organizadors pressionen entà reprenher-la, com se harà en Alemanha o Itàlia, eth Govèrn espanhòu a dit que peth moment encara non ei possible a causa deth risc de contagi. Per aquerò, se non se podesse reprèner, s'an metut diuèrses opcions sus era taula.

Ua possibilitat serie cancellar era competicion, coma Olanda, a on non i aurà campion ne descens. Mès tanben s'a parlat de hèr campiona ara prumèra equipa classificada e hèr a baishar de categoria as que son enes darrères posicions. Açò non a agradat a fòrça clubs, que pensen qu'en tot jogar mès partits poirien ganhar posicions.

Es auti espòrts tanben prenen decisions coma aquestes. Es equipes de waterpolo e de voleibòl se dèren per acabades e s'estúdie qué cau hèr damb era classificacion. Era liga femenina de basquetbòl acabarà sense campion, damb dus ascensi e cap de descens. Fòrça d'autes competicions esportives son ajornades e non se sap com acabaràn.

Qué pòt passar damb era liga de fotbòl? | Aquesta sason, en quini espòrts era competicion non s'acabarà? | Enes competicions que s'an cancellat, penses qu'ei mès just qu'eth prumèr classificat sigue campion o que non ne sigue arrés? Perqué?

pressionar: insistir.

reprèner: tornar a mèter en marcha.

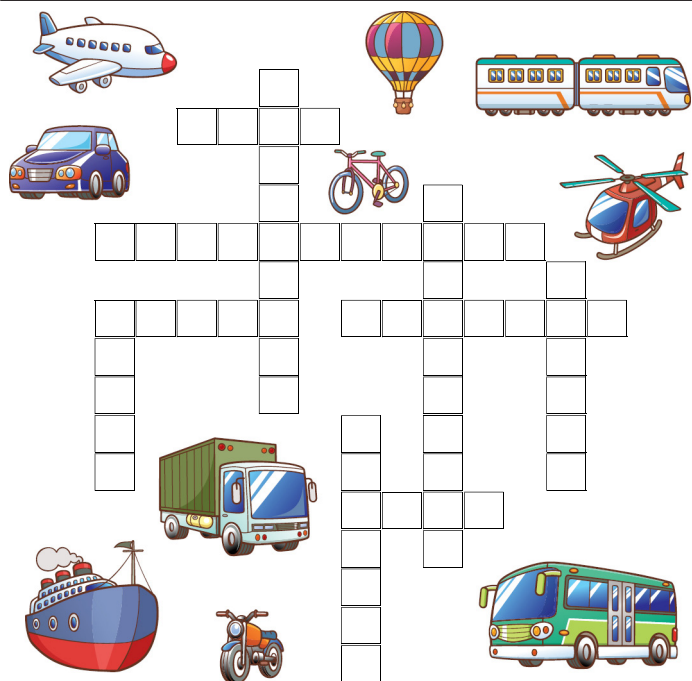
mèter sus era taula: considerar coma possible.

cancellar: suspèner, anullar.

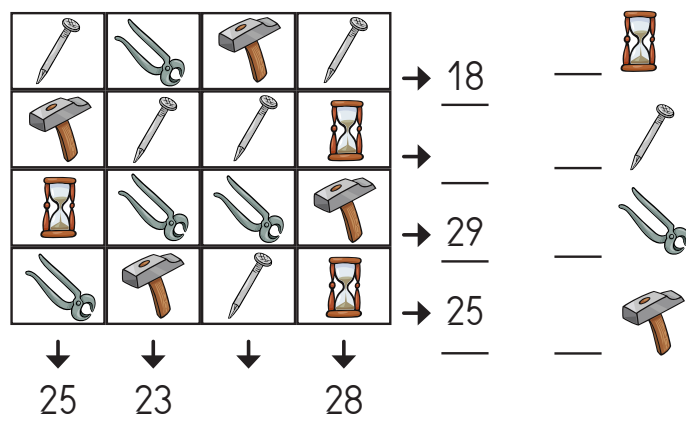
JUQUEM!

Mots encreuats

Enigma matemàtic

Si penses i calcules, trobaràs el valor de cada figura i resoldràs aquest enigma matemàtic.

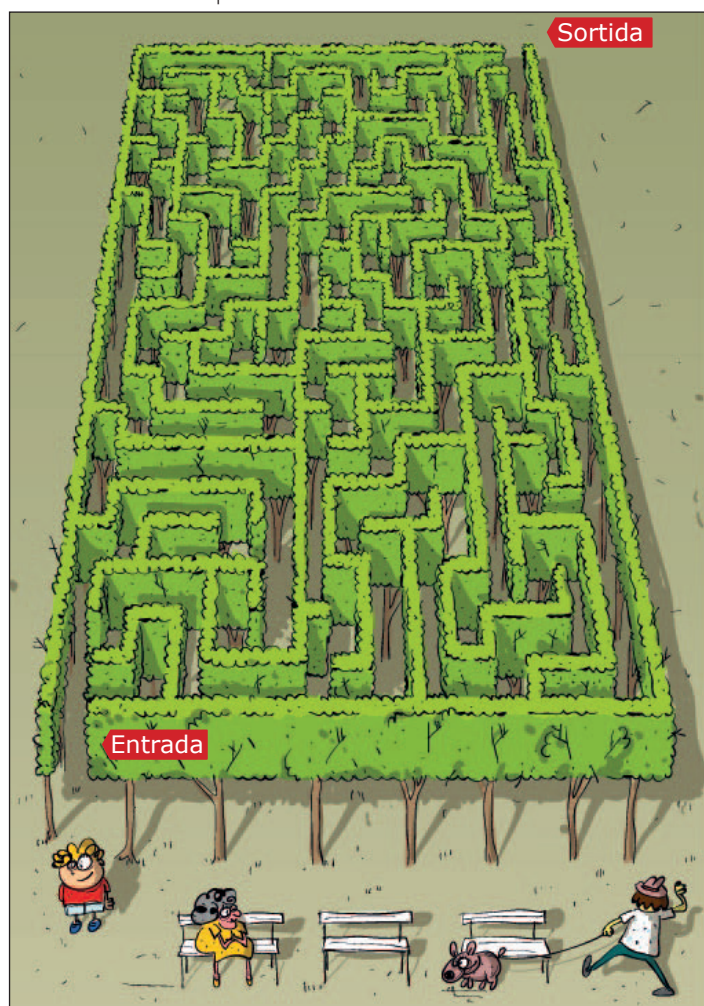
Cubs

Troba quin no és el cub del dibuix de l'esquerra.

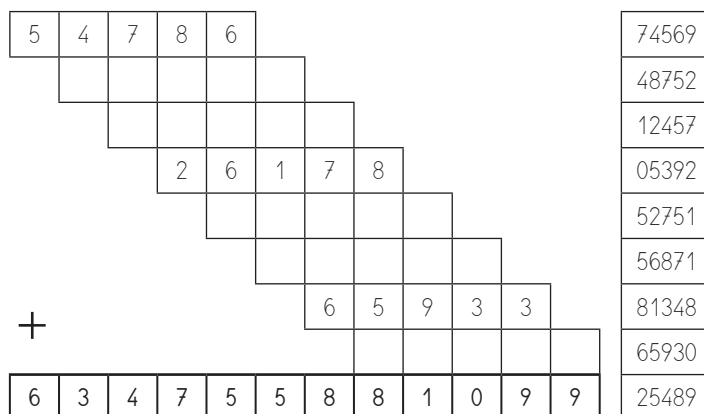
Laberint

Troba el camí per travessar el laberint.

Escala de nombres

Completa l'escala amb alguns dels nombres de la dreta perquè el resultat de la suma es compleixi.

Aprenentatge significatiu i vivencial

el tricycle

Una publicació de:

Tracte Comunicació Global
Passeig Bertrاند, 25, 2a
08980 Sant Feliu de Llobregat (BCN)
Tel. 619 787 788 - 93 782 45 13
eltricycle.cat
eltricycle@eltricycle.cat

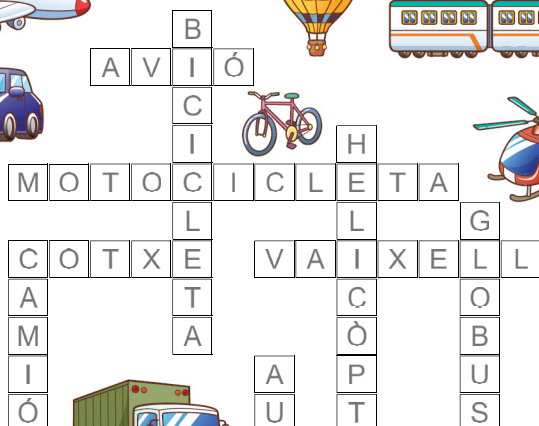
Una publicació de:

Tracte Comunicació Global
Passeig Bertrand, 25, 2a
08980 Sant Feliu de Llobregat (BCN)
Tel. 619 787 788 - 93 782 45 13
eltricycle.cat
eltricycle@eltricycle.cat

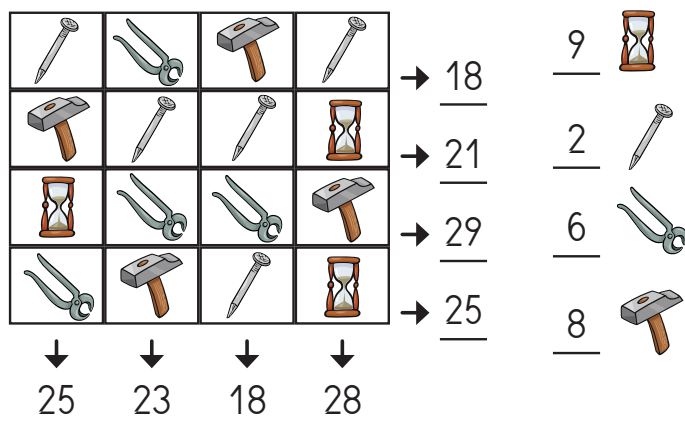
SOLUCIONS N. 165

Mots encreuats

Enigma matemàtic

Ordena les xifres de la dreta a l'escala perquè el resultat de la suma coincideixi amb el total.

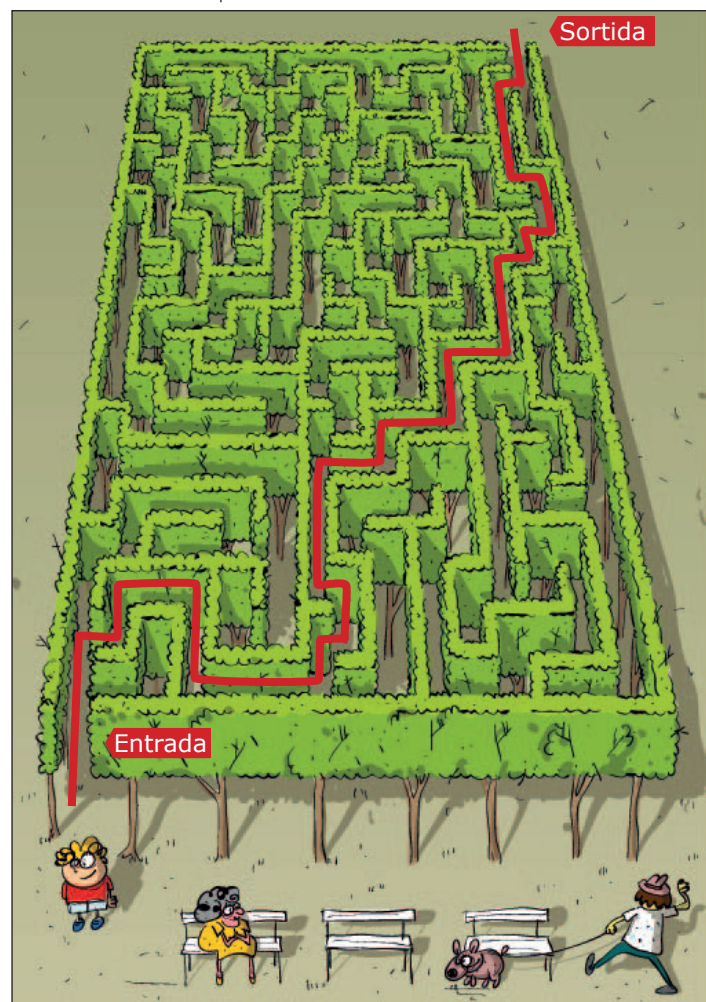
Cubs

Troba quin no és el cub del dibuix de l'esquerra.

Laberint

Troba el camí per travessar el laberint.

Escala de nombres

Completa l'escala amb alguns dels nombres de la dreta perquè el resultat de la suma es compleixi.

